

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

КУРСОВА РОБОТА

з методики викладання іноземної мови на тему:

«Методика формування англійськомовної граматичної компетентності в учнів
основної школи з використанням ІКТ.»

Студентки IV курсу СОа 15-19 групи
Спеціальності 014 Середня освіта
Освітньо-професійної програми «Іноземні
мови та літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури
(англійська мова і друга германська
мова)» першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

Цимбалюк Дарини Володимирівни
Науковий керівник: доцент, кандидат
педагогічних наук **Борецька Г. Е.**

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Члени комісії

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

_____

(підпис)

_____

(прізвище та ініціали)

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ	5
1.1 Місце та роль компетентнісного підходу у формуванні граматичної компетенції.....	5
1.2 Поняття граматичної компетенції, її структура та зміст.....	6
1.3 Труднощі формування граматичної компетенції в учнів основної школи	8
1.4 Можливості використання засобів ІКТ для формування граматичної компетенції.....	10
Розділ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	13
2.1 Платформи для створення автоматизованих тестів	13
2.2 Комплекс граматичних завдань для учнів 8 класу	16
2.3 Методичні рекомендації для формування граматичної компетенції учнів основної школи з використанням ІКТ	19
ВИСНОВКИ	22
РЕЗЮМЕ.....	24
SUMMARY	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26

ВСТУП

Актуальність дослідження. Англійська мова є однією з найбільш поширених мов у світі, що відкриває безліч можливостей для розвитку кар'єри, отримання нових знань та досвіду. Навички англійської мови стали важливими не тільки для подорожей та комунікації з іноземними партнерами, але й для працевлаштування в сучасному світі. Крім того, раннє формування мовної компетентності сприяє більш успішному навчанню в майбутньому, оскільки діти в основній школі набувають ключові навички, які їм знадобляться у подальшому. Використання ІКТ в процесі формування граматичної компетентності учнів дозволяє зробити навчання більш цікавим та зрозумілим для дітей. Це можна здійснювати за допомогою відеоуроків, онлайн-ігор, веб-сайтів та спеціальних програм для навчання англійської мови. Використання ІКТ також дозволяє дітям розвивати навички самостійності та самоконтролю, оскільки вони можуть навчатися власним темпом та отримувати зворотний зв'язок про свій успіх.

Учні повинні оперувати в процесі усного та письмового спілкування основними синтактичними конструкціями і структурами відповідно до комунікативної задачі, вживати в мовленні модальні дієслова та їх еквіваленти, використовувати широкий спектр сполучників та прийменників. У зв'язку з цим у школярів відбувається формування іншомовної комунікативної компетенції, а саме з'являється здатність та готовність здійснювати міжособистісне та міжкультурне спілкування з носіями мови.

Задля більш успішного спілкування іноземною мовою необхідно постійно вдосконалювати граматичні навички. Щоб зробити урок іноземної мови більш цікавим та захоплюючим, домогтися, щоб розвивався пізнавальний інтерес учнів, їх творча розумова активність, з'являється необхідність застосування на заняттях сучасних методик удосконалення граматичних навичок. Одним із нових таких методів є застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Об'єктом дослідження є процес формування іншомовної граматичної компетентності в основній школі.

Предмет дослідження – інформаційно-комунікаційні технології, які використовуються для формування іншомовної граматичної компетентності в основній школі.

Метою дослідження є вивчення можливості застосування інформаційно-комунікаційних технологій як ефективного способу вдосконалення граматичних навичок на уроках англійської мови в середній загальноосвітній школі.

Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань:

- визначення місця та ролі компетентнісного підходу у формуванні граматичної компетенції;
- визначення поняття граматичної компетенції, її структури та змісту;
- окреслення труднощів формування граматичної компетенції в учнів основної школи;
- з'ясування можливостей використання засобів ІКТ для формування граматичної компетенції;
- розробка комплексу граматичних завдань з використанням засобів ІКТ для формування граматичної компетенції;
- надання методичних рекомендацій для формування граматичної компетенції учнів основної школи з використанням ІКТ.

Для досягнення поставлених завдань використано такі **методи дослідження**: теоретичні (вивчення й аналіз літератури з педагогіки, психології, лінгвістики та методики по темі дослідження; аналіз діючих програм і підручників).

Практична значущість дослідження полягає в наступному: визначена послідовність дій вчителя при формуванні граматичної компетенції учнів з використанням ІКТ; запропоновано перелік навчально-мовних ситуацій, необхідних в процесі формуванні граматичної компетенції учнів.

Структура роботи: вступ, два розділи, висновки, список використаної літератури, резюме.

Розділ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

1.1 Місце та роль компетентнісного підходу у формуванні граматичної компетенції

Грамматична компетенція є однією з ключових складових навичок мовлення, яка описує знання та вміння користуватися граматикою мови. Компетентнісний підхід, у свою чергу, є підходом до навчання мови, який спрямований на розвиток навичок мовлення, зосереджений на особистісно орієнтованому та мовному розвитку учня. Ми розглянемо місце та роль компетентнісного підходу у формуванні граматичної компетенції.

Компетентнісний підхід є основою сучасного навчання мови. Цей підхід зосереджується на тому, щоб навчити учня реальному використанню мови в різних ситуаціях життя. Основною метою компетентнісного підходу є розвиток мовної компетенції, яка включає в себе граматичну компетенцію, лексичну компетенцію, фонетичну компетенцію та компетенцію мовного повідомлення [7, с.35].

Компетентнісний підхід є важливим і необхідним у навчанні мови. Цей підхід зосереджується на розвитку мовленнєвої компетенції, яка включає в себе навички вимови, граматики, лексики та мовленнєвого повідомлення. Тому ми розглянемо важливість та необхідність компетентнісного підходу у навчанні мови.

Перш за все, компетентнісний підхід дозволяє учням вивчати мову у контексті, який близький до їхнього реального життя. Учні навчаються реальному використанню мови в різних ситуаціях життя, таких як комунікація з колегами, подорожі, зустрічі з новими людьми тощо. Це дає змогу засвоювати мову швидше та більш ефективно.

Друге, компетентнісний підхід допомагає учням розвивати навички самостійної роботи з мовою. Учні вчаться розв'язувати мовленнєві задачі та виконувати завдання, які вимагають використання різних мовних навичок. Вони

можуть використовувати ці навички у своєму реальному житті, що зробить їх більш успішними у своїй професійній діяльності [1, с. 154].

Третє, компетентнісний підхід дає можливість учням більш ефективно використовувати мову для комунікації та взаємодії з іншими людьми. Учні вчаться вести діалоги, переконувати та ділитися своїми думками та ідеями, що зробить їх більш впевненими та успішними у взаємодії з оточуючим світом.

Грамматична компетенція відіграє важливу роль у розвитку мовленнєвих навичок учнів. Вона допомагає учням розуміти та користуватися правильною граматиною мови в процесі мовлення. Грамматична компетенція також є важливою у формуванні навичок письма та читання.

Компетентнісний підхід зосереджується на розвитку граматичної компетенції шляхом створення реальних мовних ситуацій для учнів. Наприклад, учні можуть проводити діалоги та дискутувати на різні теми, щоб засвоїти граматичні правила та удосконалювати свої мовленнєві навички.

1.2 Поняття граматичної компетенції, її структура та зміст

Грамматична компетенція є ключовою складовою знання мови і має важливе значення для вивчення та використання мови. У цьому есе ми розглянемо поняття граматичної компетенції та її роль у вивченні та використанні мови.

Грамматична компетенція – це знання мовних правил та здатність використовувати їх для створення правильних мовних конструкцій. Ця компетенція охоплює розуміння граматичних правил, правильну вимову, використання правильної форми дієслова, частин мови та речень у правильному порядку. Грамматична компетенція також включає знання про використання темпусів, модальних дієслів, прийменників, сполучників та інших мовних засобів, які використовуються для створення правильних мовних конструкцій [3, с.222].

Грамматична компетенція є важливою для розуміння мови та взаємодії з іншими людьми у мовному середовищі. Вона дозволяє нам використовувати мову

для вираження своїх думок, ідей та переконань у належному форматі, що зробить комунікацію більш ефективною та зрозумілою для наших співрозмовників.

Крім того, граматична компетенція є необхідною для успішного вивчення мови. Знання граматичних правил допомагає учням розуміти мову та розвивати свої навички вимови, граматики та лексики. Вивчення граматики мови також допомагає учням розширювати свій словник та розвивати навички аналізу та розуміння мовних конструкцій.

Структура граматичної компетенції складається з кількох компонентів. Перший компонент – це знання про граматичні правила. Це охоплює знання про частини мови, темпуси, роди, числа, відмінки, речення та інші граматичні аспекти мови. Ці знання дозволяють користувачеві мови зрозуміти, як правильно використовувати різні частини мови та правильно оформляти мовні конструкції [21, с.16].

Другий компонент граматичної компетенції – це здатність використовувати знання про граматичні правила у практичній мовній діяльності. Це означає, що користувач мови може застосовувати свої знання про граматичні правила для створення правильних мовних конструкцій. Це може включати вимову слів, використання правильного порядку слів у реченні, правильне використання часових форм дієслів та інші граматичні аспекти мови.

Третім компонентом є вміння застосовувати граматичні правила в практичному використанні мови. Це означає, що ми повинні бути в змозі застосовувати правила граматики у практичних ситуаціях, наприклад, під час письма або усного мовлення. Це вимагає від нас знання правильного вживання слів, темпу та інтонації у різних контекстах [14, с.170].

Четвертим компонентом є вміння розрізняти правильну та неправильну граматику. Це означає, що ми повинні бути в змозі розрізняти правильні та неправильні форми мовлення.

1.3 Труднощі формування граматичної компетенції в учнів основної школи

Формування граматичної компетенції є одним з важливих аспектів навчання мови в основній школі. Однак, учні часто стикаються з різними труднощами, що ускладнює процес формування граматичної компетенції. У цьому есе ми розглянемо деякі труднощі та можливі шляхи їх подолання.

Першою складністю є недостатнє розуміння граматичних правил. Багато учнів можуть знаходитися у ситуації, коли вони розуміють, які слова використовувати у своїх реченнях, але не розуміють, чому ці слова використовуються саме у такий спосіб. Це може бути складно, оскільки без розуміння правил граматики учні можуть робити багато помилок. Один зі способів подолання цього – це більше фокусуватися на вивченні правил граматики та використовувати різні методи вивчення, такі як розмовні вправи, читання та письмові завдання. Недостатнє розуміння граматичних правил є одним з перших труднощів, які учні основної школи можуть зустріти під час формування граматичної компетенції. Це може бути наслідком багатьох факторів, таких як відсутність належного навчання, неправильна методика викладання та інші причини [22, с. 161].

Одним з найбільш ефективних способів подолання цього питання є належна методика викладання граматики. Викладачі мов повинні бути вмілими в передачі граматичних правил учням, а також вміти пояснювати їх з різних ракурсів та на різних рівнях складності. Наприклад, діаграми, таблиці та інші візуальні засоби можуть допомогти учням зрозуміти складні граматичні конструкції та зробити їх більш доступними.

Крім того, вчителі повинні надавати учням достатню кількість вправ та завдань, щоб допомогти їм застосовувати граматичні правила у практичних ситуаціях. Такі завдання можуть бути зосереджені на забезпеченні зручної та цікавої практики, такої як розмовні вправи, ігри та групові дискусії [24, с. 357].

Другим проблемним питанням є недостатня практика. Для того, щоб справді засвоїти граматичні правила, учні повинні мати достатню кількість практики в їх використанні. Без практики учні можуть забувати правила, а також використовувати їх неправильно. Тому, на додаток до розуміння граматичних правил, вчителі можуть надавати учням додаткові завдання та вправи, щоб допомогти їм отримати більше досвіду в їх застосуванні. Причиною недостатнього відпрацювання граматичних структур може бути мала кількість часу, відведеного на вивчення мови. Замість цього, учні можуть бути перевантажені іншими предметами, що зменшує час, що можна відвести на вивчення граматики. Деякі вчителі можуть недостатньо наголошувати на вивченні граматики, вважаючи, що це менш важливо, ніж вивчення лексики та інших аспектів мови. Це може призвести до того, що учні не зможуть вивчити граматичні структури належним чином. Використання мови в повсякденному житті може бути недостатнім. Багато учнів не мають можливості спілкуватися на мові, яку вони вивчають, що зменшує їх практику використання граматичних структур [22, с. 162].

Також проблемою є відсутність мотивації до вивчення граматики. Одна з можливих причин відсутності мотивації полягає у складнощах учнів у розумінні важливості граматики в процесі вивчення мови. Для багатьох учнів граматика може вважатися складною, нудною та малоцікавою темою, що може призвести до відмови від її вивчення. Крім того, відсутність мотивації до вивчення граматики може бути пов'язана з невідповідністю методів навчання до потреб та інтересів учнів. Заняття, які базуються на рутинних вправах та практиці, можуть здатися нудними та малоцікавими, особливо для учнів з високим рівнем емоційної чутливості. Однак, недостатня мотивація до вивчення граматики може впливати на здатність учнів до формування граматичної компетенції. Недостатня увага до граматики може призвести до помилок в мовленні та погіршення загального рівня мовленнєвих навичок.

1.4 Можливості використання засобів ІКТ для формування граматичної компетенції

За останні десятиліття засоби інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) стали необхідним інструментом у процесі навчання та освіти. ІКТ можуть допомогти у формуванні різних компетенцій, зокрема граматичної компетенції. У цьому есе розглянемо можливості використання засобів ІКТ для формування граматичної компетенції.

Засоби ІКТ можуть допомогти у вивченні граматики. Наприклад, онлайн-ресурси та мобільні додатки можуть надавати інтерактивні вправи на вивчення граматичних правил. Такі вправи можуть бути зорієнтовані на різні рівні складності та забезпечують миттєвий зворотний зв'язок про помилки та їх виправлення. Такі інтерактивні вправи зроблені таким чином, щоб допомогти учням засвоїти граматичні правила та вживання граматичних конструкцій в контексті. Онлайн-ресурси та мобільні додатки можуть надавати можливість відстежувати прогрес учнів у вивченні граматики. Це дозволяє вчителю та учню відстежувати динаміку зростання рівня граматичної компетенції та вчасно коригувати недоліки. Також онлайн-ресурси та мобільні додатки можуть надати доступ до великої кількості матеріалів для вивчення граматики, які можуть бути різноманітні за формою та змістом. Наприклад, вони можуть містити відео-уроки, інтерактивні квізи та вправи, які допомагають учням закріпити граматичні правила та практикувати їх вживання. Крім того, деякі засоби ІКТ можуть надавати можливість відстежувати прогрес учнів у вивченні граматики [24, с. 357].

Засоби ІКТ можуть допомогти у формуванні граматичної компетенції через використання мультимедіа. Відео та аудіо матеріали можуть допомогти учням підвищити рівень розуміння граматичних правил та конструкцій, особливо тих, які важко пояснити словами. Відео може демонструвати вживання граматичних конструкцій в контексті, що робить процес вивчення більш інтуїтивним та доступним. Аудіо матеріали можуть допомогти учням покращити вимову та розуміння граматичних правил через слухову практику.

Також відео та аудіо матеріали можуть бути корисні для вчителів, які можуть використовувати їх для створення уроків та підготовки матеріалів для своїх учнів. Вчителі можуть швидко знайти та відфільтрувати матеріали за конкретними граматичними темами, що зекономить час на пошуки та складання матеріалів самостійно. Відео та аудіо матеріали можуть допомогти учням практикувати граматику вживанням граматичних правил у реальних ситуаціях. Відео може містити діалоги та сценки, які відображають різні життєві ситуації, де учні можуть застосовувати вивчені граматичні конструкції та правила. Аудіо матеріали можуть містити різні завдання на вживання граматики, наприклад, відтворення тексту з точністю до граматичних правил [27].

Також засоби ІКТ можуть допомогти у формуванні граматичної компетенції через використання соціальних мереж та форумів. Учні можуть взаємодіяти між собою та з вчителем, обговорюючи граматичні правила та практикуючи їх вживання. Соціальні мережі та форуми можуть стати платформою для спілкування та обміну досвідом між учнями та вчителями. Учні можуть обговорювати граматичні правила, задавати питання, отримувати відповіді та ділитися своїм досвідом з вивчення граматики. Вчителі можуть створювати групи та сторінки на соціальних мережах, де вони можуть надавати корисні поради та матеріали для вивчення граматики.

Для реалізації перспектив на основному етапі навчання необхідно обрати відповідні до вікових особливостей та пізнавальних інтересів веб-ресурси. Нижче наведені приклади інтернет-ресурсів та їх функціональність, що здатні формувати мовні компетентності на уроках англійської мови.

Kahoot! – ігрова навчальна платформа для створення інтерактивного контенту, розроблена Норвезьким університетом науки та техніки. Kahoot! може використовуватися як у веб-браузері, так і мобільними пристроями. Платформа є зручним інструментом для створення тестів для поточного або підсумкового контролю, для самостійного навчання або самоконтролю. Існує два режими проходження тестових завдань: класичний (кожен грає сам за себе) і командний

(від трьох гравців у команді). Є можливість обрати мову тесту, рівень складності – від простого до складного.

Quizlet- це сайт для швидкого та ефективного вивчення слів в інтерактивній формі (у вигляді карток з малюнками). Після створення модуля з словами для вивчення можна переходити до різних режимів завчання. Наприклад, в одному розділі відпрацьовується написання слова, в інших- вимова та підбір підходящого перекладу. Вивчення модуля закінчується проходженням тесту, який показує наскільки добре засвоєно матеріал.

Wordwall.net дає змогу створювати самобутні інтерактивні вправи-вікторини з функцією автоматичної перевірки та оцінювання результатів роботи учнів. Різноманітність типів тесту, що її пропонують такі сервіси, становлять особливий інтерес із погляду варіювання змісту вправ.

У контексті формування граматичних навичок потужним сервісом є Web-сервіс LearningApps.org. У вище зазначеному сервісі нараховується більше 14 модулів інтерактивних вправ. Така варіативність дозволяє створювати вправи як на вивчення нового матеріалу, так і на закріплення та удосконалення набутих знань, умінь, навичок. Особливістю згаданого сервісу є можливість створення системи вправ певного циклу.

Соціальні мережі та форуми можуть допомогти учням розвивати свої навички письма та відповідального спілкування. Учні можуть писати коментарі, відгуки та повідомлення, використовуючи правильну граматику та стиль мовлення. Вони також можуть вчитися відповідально ставитися до своїх повідомлень та коментарів, враховуючи, що їхні висловлювання можуть бути доступні всім користувачам мережі. Соціальні мережі та форуми можуть допомогти учням збільшити своє словникове багатство та використання граматичних конструкцій. Учні можуть читати повідомлення та коментарі, написані різними користувачами, що дозволяє їм бачити різні стилі мовлення та вживання граматичних конструкцій у контексті.

Розділ 2

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

2.1 Платформи для створення автоматизованих тестів

Існує багато платформ для створення автоматизованих тестів, деякі з них:

Google Forms - безкоштовна платформа від Google, яка дозволяє створювати тести та анкети з питаннями різних типів, включаючи багаторазовий вибір, заповнення пропусків, коротку відповідь тощо.

Ось декілька практичних аспектів використання Google Forms:

- Створення тестів: Google Forms дозволяє створювати тести з питаннями різних типів, таких як багато вибору, з відкритою відповіддю, розгорнутих відповідей та багато інших. Ви можете використовувати цю платформу для створення тестів для оцінки знань учнів, виконання опитувань та багато іншого.
- Налаштування питань: Google Forms дозволяє додавати картинки, відео та інші медіа-елементи до вашого тесту, щоб зробити його більш цікавим та привабливим для учнів. Ви також можете настроїти правила відповідей, наприклад, дозволити тільки одну відповідь на питання, зробити питання обов'язковим для відповіді та багато іншого.
- Аналіз результатів: Після того, як ваші учні заповнили тест, Google Forms дозволяє аналізувати результати тесту, включаючи кількість правильних та неправильних відповідей, середній бал та багато іншого. Ви можете використовувати ці результати для оцінки знань учнів та виявлення слабких місць, щоб допомогти учням покращити свої навички.
- Легкий доступ та використання: Google Forms є безкоштовною платформою та доступною для використання на будь-якому пристрої з Інтернет-підключенням. Ви можете легко створити, редагувати та ділитися тестами зі

своїми учнями, а також отримувати результати без будь-яких додаткових витрат часу та коштів.

Отже, Google Forms - це потужний та корисний інструмент, який може допомогти створювати тести.

Особливості платформи **Quizlet**, що дозволяє створювати тести та флешкарти з метою вивчення різних предметів, від третьої особи включають:

- Велика кількість доступних користувачів та контенту. Більшість користувачів платформи Quizlet знаходяться у США, проте платформа є популярною в інших країнах світу. Це означає, що є велика кількість доступних тестів та флешкарт з різних предметів та мов, що дозволяє користувачам знайти матеріали для вивчення того, що їм потрібно.
- Зручний інтерфейс та легка навігація. Платформа Quizlet має зручний та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, що дозволяє користувачам швидко знайти необхідний контент та створювати власні тести та флешкарти.
- Різноманітність типів питань. Quizlet дозволяє користувачам створювати тести та флешкарти з різноманітними типами питань, включаючи багатовибіркові, відкриті, правильне/неправильне та інші.
- Можливість створення та збереження власних наборів флешкарт та тестів. Користувачі можуть створювати та зберігати власні набори флешкарт та тестів на платформі Quizlet, що дозволяє їм повторювати та вивчати матеріали у зручний для них час.

Kahoot! - платформа, яка дозволяє створювати ігри-тести, де учні можуть використовувати свої смартфони або комп'ютери для відповідей на питання та створювати ігри-тести з використанням відповідей у вигляді кольорових кнопок на екрані. Крім того, Kahoot! має багато інших корисних функцій, наприклад, можливість додавати медіа-файли (зображення, відео, аудіо) до запитань та відповідей, робити гру більш інтерактивною за допомогою міні-ігор та питань з вибором більш ніж однієї правильної відповіді. На платформі Kahoot! є можливість створення та використання готових ігор-тестів, що значно спрощує процес

створення власних тестів. Користувачі також можуть грати в готові ігри, створені іншими користувачами Kahoot! та долучатись до навчальних груп, де вони можуть спілкуватися та співпрацювати з іншими студентами та вчителями. Крім того, Kahoot! можна використовувати як інструмент для підготовки до іспитів або оцінювання рівня знань студентів.

Edmodo - платформа, яка дозволяє створювати тести та завдання для учнів, а також забезпечує можливість спілкування між учителями та учнями. За допомогою Edmodo вчителі можуть створювати різні види тестів, включаючи тести з одним відповіддю, мультиплікс-тести, тести зі зведенням, тести на вибір правильних відповідей та багато інших. Крім того, вчителі можуть налаштовувати тести, додавати питання, встановлювати таймер та обмеження на час, який учні можуть витратити на відповідь на кожне питання, а також визначити кількість спроб, які учні мають для проходження тесту. Edmodo також дозволяє вчителям отримувати детальну статистику про результати тестів, включаючи відсоток правильних відповідей, середній бал тесту, час, витрачений на виконання тесту, та інші корисні дані. Крім того, вчителі можуть переглядати результати кожного учня окремо, щоб зрозуміти, де саме вони потребують підтримки та покращень. Загалом, Edmodo - це потужний інструмент для створення тестів, який допомагає вчителям зручно та ефективно контролювати знання учнів та аналізувати результати тестування для подальшого вдосконалення навчального процесу.

Schoology - платформа, яка дозволяє створювати тести та завдання для учнів, а також забезпечує можливість спілкування між учителями та учнями, додаткові інструменти для ведення журналу та планування навчального процесу.

За допомогою Edmodo вчителі можуть створювати різні види тестів, включаючи тести з одним відповіддю, мультиплікс-тести, тести зі зведенням, тести на вибір правильних відповідей та багато інших. Крім того, вчителі можуть налаштовувати тести, додавати питання, встановлювати таймер та обмеження на час, який учні можуть витратити на відповідь на кожне питання, а також визначити кількість спроб, які учні мають для проходження тесту. Edmodo також дозволяє

вчителям отримувати детальну статистику про результати тестів, включаючи відсоток правильних відповідей, середній бал тесту, час, витрачений на виконання тесту, та інші корисні дані. Крім того, вчителі можуть переглядати результати кожного учня окремо, щоб зрозуміти, де саме вони потребують підтримки та покращень.

ExamSoft - платформа, яка дозволяє створювати тести, оцінювати їх та зберігати результати, а також забезпечує можливість проведення тестів в захищеному середовищі.

Ці платформи дозволяють створювати різні типи питань, зберігати результати тестування, відстежувати прогрес учнів та забезпечувати ефективне оцінювання знань.

2.2 Комплекс граматичних завдань для учнів 8 класу

Ось декілька комплексів граматичних завдань для учнів 8 класу:

Комплекс 1:

Перетворіть речення в Passive Voice:

- a) They are building a new stadium.
- b) The teacher gave the students a test.
- c) The company has released a new product.

Вставте правильний артикль:

- a) She's eating ____ apple.
- b) I need to buy ____ new shirt.
- c) ____ elephant is the largest animal on Earth.

Заповніть пропуски дієсловами в правильному часі:

- a) She _____ (read) a book every evening.
- b) We _____ (study) English for three years.
- c) He _____ (play) football with his friends now.

Комплекс 2:

Перетворіть речення в Reported Speech:

- a) "I will study hard for the exam," said John.
- b) "I saw her at the party," said Tom.
- c) "I have finished my homework," said Mary.

Вставте правильне займенникове слово:

- a) I saw ____ at the park yesterday.
- b) They gave ____ a present for her birthday.
- c) ____ is a good student and always does her homework.

Поставте дієслова у правильну форму:

- a) She ____ (swim) in the pool every day.
- b) They ____ (listen) to music now.
- c) He ____ (visit) his grandparents last weekend.

Комплекс 3:

Перетворіть речення в Active Voice:

- a) The book was written by J.K. Rowling.
- b) The letter has been sent by mail.
- c) The car was repaired by the mechanic.

Вставте правильне прийменникове слово:

- a) I'm going ____ the store to buy some milk.
- b) He's interested ____ music and plays the guitar.
- c) She's afraid ____ spiders and insects.

Поставте дієслова у правильну форму:

- a) He ____ (watch) TV every night.
- b) They ____ (talk) to their friends on the phone.
- c) She ____ (eat) a sandwich for lunch.

Ці завдання містять різні граматичні конструкції та типи завдань, що допоможе учням поглибити свої знання та навички граматики.

Комплекс 4:

Перетворіть речення в Question Tag:

- a) You don't like pizza, ____?
- b) She's going to the party, ____?
- c) They haven't seen the movie, ____?

Вставте правильне порівняльне прикметникове слово:

- a) The elephant is ____ (big) than the dog.
- b) I'm ____ (tall) than my sister.
- c) This exercise is ____ (difficult) than the previous one.

Поставте дієслова у правильну форму:

- a) They ____ (play) tennis every weekend.
- b) She ____ (not like) spicy food.
- c) He ____ (study) for the exam all night.

Комплекс 5:

Перетворіть речення в Indirect Speech:

- a) "I have been studying for two hours," said Jane.
- b) "I will call you tomorrow," said Tom.
- c) "I am going on vacation next week," said Mary.

Вставте правильний займенник:

- a) ____ is a very important subject.
- b) I like ____ new shoes.
- c) ____ have you seen at the park?

Заповніть пропуски дієсловами в правильному часі:

- a) She ____ (play) the piano every day.
- b) They ____ (travel) to Europe last summer.
- c) He ____ (not eat) meat because he's a vegetarian.

Комплекс 6:

Перетворіть речення в Passive Voice:

- a) The company will launch a new product next month.

b) The teacher is correcting the exams.

c) They have painted the house blue.

Вставте правильне прикметникове слово:

a) My sister is ____ (smart) than me.

b) The weather is ____ (hot) than yesterday.

c) The cat is ____ (cute) than the dog.

Поставте дієслова у правильну форму:

a) She ____ (play) basketball every Tuesday.

b) They ____ (dance) at the party last night.

c) He ____ (not study) for the test and failed.

2.3 Методичні рекомендації для формування граматичної компетенції учнів основної школи з використанням ІКТ

Методичні рекомендації для формування граматичної компетенції учнів основної школи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) можна розглядати як інноваційну педагогічну практику.

Для забезпечення оптимальних результатів використання ІКТ при формуванні граматичної компетенції учнів рекомендується *використовувати комп'ютерні програми та інтерактивні вправи*, які допомагають забезпечити індивідуалізацію навчання та забезпечують максимально ефективно засвоєння матеріалу. Це означає, що вчителі можуть розробити певні завдання або вправи з використанням комп'ютерних програм, які допоможуть студентам краще засвоїти певні концепти або теми. Наприклад, використання інтерактивних вправ для вивчення математики може допомогти студентам краще зрозуміти та запам'ятати математичні концепти, такі як геометрія або алгебра. Комп'ютерні програми для вивчення іноземних мов можуть допомогти студентам вдосконалити свої мовні навички та збільшити словниковий запас [7, с.35].

Іншим підходом до використання комп'ютерних програм та інтерактивних вправ є їх використання для забезпечення індивідуалізації навчання. Комп'ютерні

програми можуть бути налаштовані на відповідному рівні складності для кожного студента, що дозволяє кожному студенту навчатися в своєму власному темпі та на своєму власному рівні. Такі програми можуть також допомогти вчителю відстежувати прогрес кожного студента та забезпечувати індивідуальне спрямування уваги на ті аспекти, які потребують додаткової уваги.

Крім того, важливо *забезпечити активну взаємодію учнів з вчителем та іншими учнями в процесі навчання*, наприклад, шляхом використання відеоконференцій, обговорень та групових проєктів. Такий підхід допоможе забезпечити максимальну залученість учнів до навчального процесу та розвиток їх соціальних та комунікативних навичок.

Віртуальні класи дозволяють студентам та вчителям взаємодіяти в режимі реального часу за допомогою відеоконференцій. Це дозволяє студентам отримувати індивідуальні консультації від вчителів, задавати запитання та обговорювати матеріал з іншими учнями. Інший метод, який може забезпечити активну взаємодію учнів з вчителем та іншими учнями, - використання спеціальних платформ для співпраці та обміну інформацією. Такі платформи дозволяють студентам та вчителям обговорювати матеріали, задавати запитання та відповідати на них, ділитися ресурсами та матеріалами. Ще один метод, який може забезпечити активну взаємодію учнів з вчителем та іншими учнями, - використання інтерактивних вправ та ігор, які побудовані на співпраці та взаємодії. Наприклад, студенти можуть працювати в групах, щоб вирішити певну задачу або розв'язати головоломку. Це дозволяє студентам взаємодіяти один з одним та вчителем та розвивати комунікативні навички та вміння співпрацювати [22, с. 161].

Також рекомендується *використовувати ігрові технології*, які допоможуть зробити процес навчання більш захоплюючим та стимулюючим для учнів. Наприклад, граматичні ігри, вправи на розвиток логічного мислення та інтерактивні казки. Один з найбільш ефективних методів моніторингу та контролю - використання спеціальних програм для відстеження активності учнів на комп'ютері. Ці програми дозволяють вчителю переглядати історію використання

програм та інтернету учнем, визначати час, витрачений на виконання завдань та багато іншого. Крім того, можна використовувати електронні журнали та звіти, які дозволяють вчителю відстежувати академічний прогрес кожного учня та вчасно виявляти проблеми та недоліки в процесі навчання. Інші інструменти, які можуть бути використані для моніторингу та контролю, включають в себе відео- та аудіозаписи уроків, онлайн-тестування та зворотний зв'язок вчителя з учнями через електронну пошту або спеціальні додатки для обміну повідомленнями [24, с. 357].

Нарешті, важливо забезпечити *постійний моніторинг та контроль за процесом навчання з використанням ІКТ*, щоб забезпечити максимальну ефективність та якість навчання та вчасно коригувати навчальні плани та стратегії відповідно до потреб та можливостей учнів [24, с. 358].

ВИСНОВКИ

Відповідно до мети та завдань, визначених у вступі до роботи, були зроблені наступні висновки.

1. Формування граматичної компетентності є важливим аспектом процесу вивчення мови в основній школі. Граматична компетентність визначається здатністю учнів застосовувати граматичні правила і норми в усному та писемному мовленні, що є необхідною умовою для формування високого рівня комунікативної компетенції.

2. Вивчення граматики повинно здійснюватися в системі, що передбачає засвоєння граматичних правил на основі їх використання в комунікативних ситуаціях. Важливою умовою формування граматичної компетентності є використання різноманітних методів та прийомів, які дозволяють учням ефективно засвоювати граматичні правила, а також їхнє використання у мовленні.

3. Особливу увагу потрібно приділити розвитку усної та писемної мовної діяльності, що сприяє розвитку комунікативної компетенції учнів. Для досягнення цієї мети необхідно використовувати сучасні технології, в тому числі комп'ютерні програми та інтерактивні вправи, що дозволяють забезпечити індивідуалізацію навчання та максимально ефективно засвоєння матеріалу.

4. З метою формування граматичної компетентності учнів середньої школи можна використовувати різноманітні методики, які базуються на сучасних платформах для вивчення іноземних мов. Зокрема, важливо використовувати інтерактивні технології, які дозволяють учням активно займатися самостійною роботою та взаємодіяти з іншими учнями та вчителем.

4. При використанні сучасних платформ для вивчення іноземних мов, таких як Duolingo, Rosetta Stone, Memrise та інші, можна забезпечити індивідуалізацію навчання та максимально ефективно засвоєння матеріалу. Важливо також забезпечувати постійний моніторинг та контроль за процесом навчання з використанням ІКТ. У результаті проведеного дослідження можна зробити

висновок, що використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є ефективним методом формування граматичної компетенції учнів.

5. Застосування ІКТ у процесі вивчення іноземної мови забезпечує можливість створення інтерактивних завдань та ігор, які допомагають учням зрозуміти та запам'ятати граматичні правила. Крім того, використання різних платформ та програм, таких як Duolingo, Quizlet, Grammarly, дозволяє створювати персоналізовані завдання для учнів з різним рівнем вивчення мови. Інтерактивність та доступність цих платформ дозволяють забезпечити активну участь учнів у процесі вивчення граматики та підвищити їх мотивацію до навчання. Отже, використання засобів ІКТ є необхідним елементом сучасної методики вивчення іноземних мов та допомагає забезпечити максимально ефективне засвоєння граматичної компетенції учнями.

РЕЗЮМЕ

Задля більшої успішного спілкування іноземною мовою необхідно постійно вдосконалювати граматичні навички. Щоб зробити урок іноземної мови цікавішим та захоплюючим, домогтися, щоб розвивався пізнавальний інтерес учнів, їх творча розумова активність, з'являється необхідність застосування на заняттях сучасних методик удосконалення граматичних навичок. Одним із нових таких методів є застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Об'єктом дослідження є процес формування іншомовної граматичної компетентності в основній школі.

Предмет дослідження – інформаційно-комунікаційні технології, які використовуються для формування іншомовної граматичної компетентності в основній школі.

Метою дослідження є вивчення можливості застосування інформаційно-комунікаційних технологій як ефективного способу вдосконалення граматичних навичок на уроках англійської мови в середній загальноосвітній школі.

Практична значущість дослідження полягає в наступному: визначена послідовність дій вчителя при формуванні граматичної компетенції учнів з використанням ІКТ; запропоновано перелік навчально-мовних ситуацій, необхідних в процесі формуванні граматичної компетенції учнів.

Структура роботи: вступ, два розділи, висновки, список використаної літератури, резюме.

SUMMARY

For more successful communication in a foreign language, it is necessary to constantly improve grammatical skills. In order to make the foreign language lesson more interesting and exciting, to achieve the development of students' cognitive interest, their creative mental activity, there is a need to use modern methods of improving grammar skills in classes. One of these new methods is the use of information and communication technologies.

The object of the research is the process of formation of foreign language grammatical competence in primary school.

The subject of research is information and communication technologies, which are used for the formation of foreign language grammatical competence in primary school.

The purpose of the study is to study the possibility of using information and communication technologies as an effective way of improving grammatical skills in English language classes in secondary general education schools.

The practical significance of the research is as follows: the sequence of the teacher's actions in the formation of students' grammatical competence using ICT is determined; a list of educational and language situations necessary in the process of forming students' grammatical competence is proposed.

The structure of the work: introduction, two chapters, conclusions, list of used literature.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Апалат Г. Ефективність використання відеоматеріалів на уроці англійської мови в старшій школі. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологія. 2019. Вип. 6. С. 154-157
2. Безлюдний О. І., Безлюдна В. В., Щербань І. Ю., Комар О. С. Досвід використання змішаного навчання на заняттях з англійської мови у закладах вищої педагогічної освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. № 5. С. 86-100
3. Білогорка М., Мороз Т. Шляхи формування мовної компетентності особистості. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 11. Дрогобич, 2015. С. 222- 228
4. Білоус В. Мобільні навчальні додатки в сучасній освіті. Освітологічний дискурс. 2018. № 1-2 (20 21).
5. Ванівська О. М. Реалізація компетентнісного підходу в процесі викладання іноземної мови у вищій школі. Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2016. Випуск 1 (38). С. 71-75
6. Вострікова В. Навчальна онлайн-платформа як засіб самоосвітньої діяльності вчителя іноземної мови. Педагогічний альманах. 2014. Вип. 22. С. 151-155
7. Грубіч Д. Педагогічні інновації в освіті: поняття та сутність. Педагогіка та психологія. 2011. Вип. 40(1). С. 34-39
8. Загородня О. Онлайн-платформа для вивчення англійської мови як засіб дистанційного навчання. 2021. С. 284-286
9. Зарівна О. Переваги та недоліки доцільності використання дистанційного навчання англійської мови. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна. 2016. Вип. 63. С. 82-85.
10. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання [науковий редактор українського видання д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва]. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.

11. Інноваційні інформаційно-комунікаційні технології навчання / В. В. Корольський, Т. Г. Крамаренко, С. О. Семеріков, С. В. Шокалюк. Кривий Ріг. Книжкове видавництво Киреєвського, 2009. 325 с.
12. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод, посіб. Авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. К.: А.П.Н., 2002. 155 с.
13. Ковриго С. Б. Комунікативно-когнітивний підхід у навчанні англійської мови. Англійська мова та література, 2015. 12 с.
14. Костенко І. Г. Використання Інтернет-ресурсів на уроках англійської мови. Таврійський вісник освіти. 2013. № 1 (41). С. 170176.
15. Кузнєцова О. Англійська граматики в таблицях. Київ : Арій, 2018. 176 с.
16. Кучко Є. Інноваційні соціальні технології. Всесвітня енциклопедія. 2001. С. 415-416
17. Масалова С. В. Використання аутентичних відеоматеріалів при навчанні іноземній мові. Молодий учений, 2015 р. №15. С. 46-48.
18. Орловська Л. Психолінгвістичні передумови формування англомовної граматичної компетентності в усному мовленні. Теоретичні питання культури, освіти та виховання. 2011. № 43. С. 96-99.
19. Плотніков Є. Психолого-педагогічні передумови використання мультимедійних технологій у процесі формування англомовної рецептивної граматичної компетентності. Теоретичні питання культури, освіти та виховання. 2010. № 42. С. 163-166.
20. Сидорчук Н. Г. Порівняльний аналіз понять «компетенція» та «компетентність» як складних психолого-педагогічних феноменів. Проблеми освіти: збірник наукових праць. Вінниця/Київ, 2015. С. 78-81.
21. Складенко Н. Методика формування англомовної граматичної компетентності в учнів загальноосвітніх навчальних закладів / Н. Складенко // Іноземні мови. 2011. № 1. С. 15-25
22. Снітовська О. Викладання медичної термінології під час вивчення англійської мови в умовах дистанційного навчання за допомогою платформи

- для проведення онлайн-занять Zoom. Інноваційна педагогіка. 2021. Вип. 31(1). С. 161-164.
- 23.Токменко О. Інформаційні технології у викладанні іноземних мов : сьогодні і скрізь віки на допомогу. Іноземні мови в навчальних закладах. 2006. № 2. С. 98-100.
- 24.Шемуда М. Формування англомовної граматичної компетентності: фактори впливу. Наукові записки. Національного університету «Острозька академія». Сер. : Філологічна. 2012. Вип. 27. С. 357-358
- 25.Dudeneу G. How to teach English with technology. Series editor : Jeremy Harmer. Harlow : Pearson Education Limited, 2007. 192 p.
- 26.Norris N. The trouble with competence. Cambridge Journal of Education, 1991. Vol. 21. № 3. P. 337-344.
- 27.Nassaji H. Teaching Grammar in Second Language Classrooms Integrating Form-Focused Instruction in Communicative Context. Routledge. 2011. URL: <https://www.routledge.com/Teaching-Grammar-in-Second-Language-ClassroomsIntegrating-Form-Focused/Nassaji-Fotos/p/book/9780415802055>.
- 28.Raees F. L. Applications and benefits of information technology. Educational Technology. 2002. Issue 216 p.